09.02.23р. 25гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Образ героя – адресата - уособлення боротьби між «естетикою» і «живим чоловіком». Гуманізм новели «Сойчине крило»

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою: moshev2020@icloud.com

Теоретичний блок

- **Відеоурок. Образ героя-адресата – уособлення боротьби між «естетикою» і «живим чоловіком».** Перейти за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=FRPFkeNBck8

1.Словникова робота

✔ Поясніть значення слів, що трапляються у творі.

Кореспонденція — листування між особами, сукупність поштових відправлень.

Адресат — одержувач листа.

Скептик — той, хто до всього ставиться недовірливо, в усьому сумнівається.

Відлюдник — 1. Той, хто тримається або живе осторонь від інших людей. 2. Церковний чернець, що зрікся стосунків з людьми.

Естет — прихильник усього прекрасного, витонченого

Практичний блок

1. Робота з текстом

✔ Дати відповідь на поставлені запитання: (письмово)

✵ Назвіть головних героїв твору.

✵ Як Хома вирішив зустрічати Новий рік?

✵ Чи завжди він так святкував?

✵ Хто в цьому винен?

✵ Яку звістку отримав напередодні Нового року?

✵ А сам він любив писати листи?

✳ Про кого він дізнався з листа?

✳ Чи легко Хомі було читати листа?

2. Характеристика образу Хоми-Массіно

Упродовж усієї новели ми спостерігали духовне очищення головного героя. На початку твору він — відлюдько, самітник. Поступово в ньому відбувається пробудження до життя, до кохання, він вчиться не просто існувати, а жити, прагне «рвонутися до нового життя».

Він — інтелігент, розумний, освічений, який оточив себе штучними, хоча й мистецькими витворами культури». Ось тут, у тім затишнім кабінеті, обставленім хоч і не багато, та по моїй уподобі, я сам свій пан. Тут світ і поезія мого життя. Тут я можу бути раз дитиною, другий раз героєм, а все самим собою. Зо стін глядять на мене артистично виконані портрети великих майстрів у штуці життя: Гете, Емерсона, Рескіна. На поличках стоять мої улюблені книги в гарних оправах. На постаменті в кутику мармурова подобизна старинної статуї хлопчика, що витягає собі терен із ноги, а скрізь по столиках цвіти — хризантеми, мої улюблені хризантеми різних кольорів і різних відмін. А на бюро розложена тека з моїм дневником.».

Улюблені книги, портрети Гете, Емнрсона, Рескіна, журнали, зокрема стаття Уайльда про Ісуса Христа, захоплення музикою — все це той «ілюзорний світ», у який поринув наш герой після того, як став жертвою кохання. Він став «артистом життя, естетом». Герой працює радником в одному бюро, зайнятий працею, що напружує розум, але не торкає серця. Він ввічливий, чемний, має гарні манери, але не має друзів, нікого не пускає у свою душу: «Всі поважають мене, але нікому не відкрив своєї душі».

Массіно прагне щось змінити у цьому світі: «Ти весь думками й душею був у будущині, в громадській праці, службі загалові…».

Герой — відлюдько, самітник, суспільні проблеми, людські пристрасті не зворушують його: «. жити для самого себе, з самим собою, самому в собі. Се моє щоденне життя, але піднесене до другого ступеня, осяяне подвійним сонцем, наповнене красою й гармонією…». хоч у глибині серця жевріє іскра кохання, яка не дає йому спокою. Та він боїться навіть собі зізнатися в цьому. Перед нами звичайний чоловік, що зворушує силою свого почуття до дівчини. Це людина з ніжною, вразливою душею. Кохання окрилює його, дає сил боротися.

Наш герой любив ліс, любив збирати гриби, природа допомагала відновлювати сили, збагачуватися духовно. Можливо, саме ця любов до природи і сприяла

виникненню палкого почуття до Манюсі, яка уособлювала собою саму природу, ліс, була духовно близькою Хомі.

Та після втечі коханої молодий чоловік боляче переживає зраду, і це породжує в ньому черствість, замкнутість, відчуженість. Однак Массіно не спроможний вирвати з душі чарівний образ дівчини, котру кохає всім єством, він не може протистояти живим почуттям. У кінці твору він повертається до себе, до людей. Кохання перемогло.

✳ Як змінюється психологічна реакція Хоми на прочитане з листа?

Перше бажання вкинути лист у вогонь разом із колишніми почуттями та фразою: «Невже одна поява отих кількох аркушів, записаних її рукою, одного засушеного крильця давно вбитої пташини може вивести тебе з рівноваги?». До вигуків: «Женщино, демоне! Чого тобі треба від мене? Чого ти завзялася мучити мене? Чи я в своїм житті зробив тобі яке лихо? Я віддав тобі все, що було найкраще в моїй душі, без домішки хоч би атомика низького, підлого, брудного, а ти погралася моїми святощами і кинула їх у болото. Я вірив у тебе, як у себе самого, а ти кажеш, що лише роль грала переді мною. Я вкладав усе своє життя, всю свою душу в кожний свій погляд, у кожне своє слово до тебе, а ти хотіла лишити мені лише незабутнє артистичне враження!

Женщино, комедіантко, прокляття на тебе! Всі твої слова, і сміхи, і сльози — все комедія, все роля, все ошука!»…

І нарешті: «Де мої сподівані радощі? Де мої естетичні принципи? Де моє тихе задоволення? Пропало, пропало все! Ось де життя! Ось де страждання! Ось де боротьба, і розчарування, і безмежні муки, і крихітки радощів, задля яких і безмежні муки не муки!».

У душі Хоми-Массіно відбувається боротьба між байдужістю до життя, самотністю, образою і почуттями «живого чоловіка». які перемагають, бо кохання — рушійна сила життя. І тому в кінці твору звучать слова: «Голубочко моя! Де ти, озовися!

Нехай у сю новорічну годину хоч дух твій перелине через мою хату і торкне мене своїм крилом! Нехай його подих донесе хвилю дійсного, широкого, многостраждущого життя в моє слимакове, паперове та негідне існування! Може, й я прокинуся, і стрясу з себе ті пута, і рвануся до нового життя!».

Головна ідея новели — це утвердження думки про цілющу силу кохання, про повернення людини до своєї сутності.

Марія після трирічних поневірянь у пеклі злочинницького світу повертається до коханого, бо зрозуміла, що основним принципом життя є любов.

У цьому полягає гуманістичний пафос твору. Чи варто було вирушати кудись на пошуки великої любові й розкоші, щоб врешті- решт опинитися в рідному краї і тут пізнати справжнє кохання і стати щасливою?

У душі Хоми-Массіно відбувається боротьба між байдужістю до життя, самотністю, образою і почуттями «живого чоловіка». які перемагають, бо кохання — рушійна сила життя.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Виписати до словника слова-терміни
2. Читати новелу «Сойчине крило»
3. Підготувати повідомлення «Історія написання та історична основа твору «Украдене щастя»